

Svaneapotek

Indholdsfortegnelse

Svaneapotek	1
Overordnet historie:.....	1
Beliggenhed Svaneapoteket:	1
Arkitekt Storegade 5.....	1
Bygningen Storegade 5:.....	2
Ejere af bygningen Storegade 5, 7700 Thisted:.....	2
Særlige historier:.....	2
Liste over kendte forandringer nederst	4
Indehavere af apoteket periode 1749 til 1925:.....	5

Overordnet historie:

Før Svaneapoteket, som i øvrigt hed Thisted Apotek indtil 1915, havde Thisted et **Uprivilegeret** apotek fra 1733 til 1746. Ejeren af det uprivilegeret Apotek J. C. Apoldi dør i 1746, hvorfor der nu søges om tilladelse til at drive et privilegeret apotek i Thisted, hvilket opnås i 1749. Thisted/Svaneapoteket bliver hermed det første egentlige apotek i Thisted og *har tjent samfundet i flere århundrede* med salg, tjenesteydelser og vejledning omkring sygdom og sundhed. Svaneapoteket var eneste apotek indtil 1914, hvor Løveapoteket, efter flere ansøgninger i bl.a. 1874, 1902 og modstand fra Svaneapoteket, fik bevillingen til at drive apotek. I den forbindelse skiftede Thisted Apotek navn til Svaneapoteket.

Beliggenhed Svaneapoteket:

Svaneapoteket lå fra 1717 til 1749 = 38 år på ukendt adresse, herefter Storegade 5 og nu i 2024 også Kalkengen 4.

1751 til 1771 ukendt adresse.

1771 til 1787 ukendt adresse.

1787 til 1924 Storegade 5.

1924 til ... Storegade 5 og Kalkengen 4

Arkitekt Storegade 5:

Oprindelig arkitekt på Storegade 5 er ukendt, men en af byens førende arkitekter Jens Foged og hans efterkommere i tegnestuen/firmaet har i perioden 1911 til 1998 stået for de fleste ombygninger, renoveringer og modernisering.

Bygningen Storegade 5:

Thisted Svane Apotek, har haft hovedsæde i Storegade 5, 7700 Thisted i alle årene 1787 til 2024. I 2024 flytter hovedapoteket ud på Kalkengen 4 i udkanten af Thisted mod Hanstholm. Der opretholdes apotekerudsalg i bygningen Storegade 5.

Huset i Storegade er ombygget mange gange: 1898-ændring af byggestil, 1924-påføres 1 etage mere og 1961 butiksfacaden (stuen) ændre til store glasfacade., har apoteket gennemgået store ombygninger/ændringer, som ses udvendigt.

I perioden 1749 til 1898= 149 år dominerede klassicismens bundne og regelrette former facaderne. I 1898 blev bygningen bygget totalt om, og stilen ændres til gotisk med fantasifulde stuk, udsmykninger og et overdådigt indgangsparti. I store træk det apotek, som vi i dag ser i Storegade, dog havde apoteket kun 2 etager. Ved ombygningen i 1924 påføres bygningen en etage mere, så der nu er kælder, stuen, 1. sal og 2. sal. I 1937 ændres butiksfacaden for 1. gang, fra den gotiske stil med søjler, til moderne store facadeudstillingsvinduer i højre side af bygningen. Senere i 1961 ændres facaden i venstre side til moderne facade med store glasvinduer.

Bygningen er oprindelig bygget uden kviste. I 1911 påføres bygningen 2 kviste mod baggården. I 1924, da bygningen får en etage mere, påføres der 2 tagkviste mod gade. 1 på hver side af Indgangssøjlen. I 1931 og i 1941 påføres der 2 tagkviste på hhv. venstre og højre side af indgangssøjlen, så der nu er 4 kvister mod gaden og 2 mod gården. Ud over disse store forandringer er der ligeledes lavet flere tilbygninger i gården og indvendigt har bygningen gennemgået mange ombygninger/modernisering. Der er sket ombygning/moderniseringer i takt med tidens udvikling, behov og trend. Bygningen har i hele perioden huset apoteket, men herudover, har der blandt andet været slagteriudsalg, manufakturhandel, øre-næse halsklinik, lægeklinik, tegnestue, lejligheder. **Se specificeret liste over kendte forandringer nederst.**

Ejere af bygningen Storegade 5, 7700 Thisted:

Igennem tiden har de forskellige apoteker ejet bygningen, men i 1998 overtager Marianne Kierulff Reinholt, som bor i København bygningen efter sin mor Kirsten Merethe Reinholt. Herefter er apoteket i lejede lokaler. I dag, 1925, er Apoteket omdannet til et apotek udsalg under Saneapoteket, som er flyttet til kalkengen 4 i Thisted bys udkant mod Hanstholm.

Særlige historier:

Fra Krigsdagbog - Forlaget Sparekassen Thy Knakken Krigsdagbog Af Clemmen Brunsgaard.

23. januar 1945

For et par uger siden kom det tyske Politi en eftermiddag ind på Svaneapoteket i Storegade i Thisted, lukkede apoteket og rullede gardinerne ned, hvorefter de foretog indgående eftersøgning efter illegale blade. Anledningen til denne razzia skal være, at der en dag for et års tid siden var bleven lagt en pakke illegale blade ind på apotekets skranke og nu ville tyskerne have rede på, hvor de var bleven af, og om der foregik uddeling af sådanne skrifter fra apoteket. De pågældende blade var straks bleven fjernet, og ingen kunde nu huske, hvad der var bleven af dem. Man mente, at de var brændt. Tyskerne undersøgte hele huset og afhørte personalet, men de fik ikke noget resultat, og de forlod atter apoteket. To Dage senere kom de igen og hentede *Apoteker Viggo Kierulff*, der blev ført til Aalborg, og herfra er han ført til Frøslevlejren. Det var

uforståeligt, hvorfor han skulle tages, da han uden tvivl kunne sige sig fri for at have haft noget som helst med illegalt arbejde at gøre. Apoteker Kierulff vendte hjem fra Frøslevlejren 12-03-1945.

<https://arkivthy.dk/images/tema/Besaettelsen/brunsg.pdf> Forlaget Sparekassen Thy Knakken Krigsdagbog Af Clemmen Brunsgaard.

Liste over kendte forandringer nederst

1787	Oprindelige bygning. Ingen viden om opførelse eller anvendelse før 1787.
1898	Bygningen ombygges fra Klassisk stil til Gotisk stil.
1911	Opførelse af kul skur i gården og påsætning af 2 tagkviste i gårdsiden.
1911	Halvtag i gården. Arkitekt evt. Jens Foged.
1918	Nedbrydning af skillerum til slagteriudsalg
1924	Hele etagen
1931	Tagetagen
1937	Højre side af bygningen -Valdemar Smiths lokaler.
1941	Der udvides fra 3 kviste til 4 kviste. Denne på venstre side tættes på trappefrontespicen.
1948	Konsultationslokalet indrettes bag udstillingsvinduerne til højre for trappefrontespicen, 3 m. inde bag vinduerne. Smith kan ikke undvære udstillingsvinduerne.
1957	Indretning af konsultationslokale i Læge P. Schmitz' lejlighed.
1961	Tilbygning i gården, garagebygning og ombygning (laboratorium m.v.) af apotekets forhus mod Storegade, samt indretning af lejlighed i tagetagen. (lejligheden bliver i stedet til tegnestue for bygherren)
1962	Indretning af øre-næse og halsklinik i eksisterende lokaler i forhusets østlige del, hvor der nu er manufakturudstilling, baglokaler samt kælderlagerrum.
1963	Da der under den endnu uafsluttede ombygning af huset er sket det, at apotekeren har købt en villa til privat beboelse, falder planen om indretning af privatlejlighed i tagetagen bort. Da man imidlertid gerne vil udnytte også denne del af huset, ønsker bygherren at indrette de på medsendte skitse viste tegnestuelokaler i stedet
1968	Nedlægning af 1. sals lejlighed mod øst og indretning af læge-konsultation.
1969	Der udføres en nedstyrtningssskakt fra konsultationsrummet til skarnspand i gården, i den nedlagte skorsten i 1.sals lejligheden til v. (øst).
1980	Udbygning ud i Storegade med trappetrin.
1985	Opsætning af fremspringende skilt med reklame for lejer Nykredit
1989	Ombygningen omfatter udvidelse af udpakningsrum ved inddragelse af tidligere skyllerum. Indretning af laboratorium i tidligere steril laboratorium, samt indretning af møderum i tidligere gal. laboratorium og tabletrum. Endelig omfatter ombygningen indretning af kontor i tidligere tekøkken.
1998	Ombygning af kontorer på 1. sal. til operationslokaler for ørelæger.
2001	Ombygning/modernisering af butik og stueplan. Nedbrydning af skillevægge i for- og baghus og lukning af trappehul. Nyt inventar m.v. + nedkølingsanlæg
2005	Ørelægeklinik er fraflyttet til Dokken og lejemålet ændres til modebutik (SOAK IN Luxery)
2005	"Soak in luxery skilt".
2006	Afslag på ny skiltning på Svaneapoteket.
2008	Tilbygning i gården, nyt kontor, studielokaler og udvidelse af kantine. 33m2
2015	Ændret anvendelse fra erhverv til lejligheder og ombygning i den forbindelse.

Kilde: <https://weblager.dk/>

Indehavere af apoteket periode 1749 til 1925:

05.05.1749 - xx.xx.xxxx Ole Leopold Bjørnstrøm (Bevilling ikke benyttet, idet OLB døde)

09.10.1750 - xx.xx.1758 Jacob Gesius

24.11.1758 - 29.09.1769 Christian August Ziegler

29.09.1769 - xx.xx.1794 Frederik Vilhelm Ducke

05.02.1796 - xx.xx.1796 Hans Erik Niemann

17.03.1797 - 17.11.1800 Johan Gustav Kollberg

27.03.1801 - xx.xx.1823 Peder Bech

21.11.1823 - xx.xx.1846 Lars Christian Dahlerup

19.11.1846 - xx.xx.1859 Gustav Adolph Eyben

06.09.1859 - xx.xx.1873 Kristian Tullin Petersen

14.02.1874 - 10.06.1884 Henrik Theodor Liunge Bertelsen

22.07.1884 - 30.09.1891 Christian Frederik August Gottschalch

03.03.1892 - 30.06.1907 Christian Kuhlmann Rafn

06.07.1907 - 02.07.1918 Gustav Johannes Møller

03.07.1918 - 18.06.1952 Viggo Martin Carl Kierulff – Særlig historie. Se nedenfor.

18.06.1952 - 30.06.1959 Boet efter ovenstående (**Emilie Kierulff**)

02.04.1959 - 12.07.1997 Kirsten Merete Reinholt

12.07.1997 - xx.xx.xxxx Drevet af Lægemiddelstyrelsen

01.04.1998 – 30.04.2024 Georg Georgsen

01.05.2021 - Inge T. Svanborg Kristoffersen